

En lyckad uppvaktning – skulle de ta emot drycken från silverkåsan?

En uppvaktning kan pågå i flera år. Ända in på 1900-talet kom friaren med en "böneman", en respekterad man, suognooaiwve (lulesamiska) som förde talan inför kvinnans föräldrar. "Bönemannen" var en viktig person vid uppvaktningen. Han skulle ha talets gåva. Det var hans uppgift att lyfta fram friarens meriter och få uppvaktandet till ett framgångsrikt slut. Friaren kom med gåvor till de tilltänkta svärföräldrarnas familj. Han bjöd på konjak, kaffe och bröd. "Ruvte" kallas på sydsamiska den gåva som flickans pappa fick vid frieri. Kåsan var en hedersgåva till fadern att dricka ur. Om fadern, modern eller dottern accepterade att dricka brännvinet var det en tyst antydning om att de var vänliga mot mannen.

Silvret gav framgång!

En kittel eller sängkläder var andra gåvor som friaren kunde ta med sig. Kanske fick mamman ett skärp med silverknappar, kläder eller en silverkrage. Systrar och bröder kunde också få gåvor i silver. Friaren ville visa sig värdig flickan. Om mannen blev accepterad togs hedersgåvorna emot. Då kunde det hända att det avlossades högtidsskott och hurrades efter den lyckade uppvaktningen.

Det var svårt att fria utanför sin sociala grupp. Du borde gifta dig med dina jämlika. Den stackars mannen kunde bara drömma om den välbärgade flickan. Men det är inte hela sanningen, arbetsförmåga var en gåva som också värderades högt. Gåvorna mannen kom med återspeglade hans position. Det handlade om att göra avtryck.

Christoffer Sjulsson skriver att om en ung man inte hade något av det silver som behövdes vid frieriet, kunde han låna det av vänner och grannar, och återställa det efter bröllopet.